

DET KONGELIGE
ARBEIDS- OG SOSIALDEPARTEMENT

Statsråden

Arbeids- og sosialkomiteen
Stortinget
Postboks 1700 Sentrum
0026 OSLO

Deres ref

Vår ref

Dato

20/4308-

4. desember 2020

Representantforslag 53 S (2020–2021) om et anstendighetsløft for pensjonister

Jeg viser til brev av 13.11.2020 der arbeids- og sosialkomiteen ber om min vurdering av forslag i dokument 8:53 S (2020–2021) fra stortingsrepresentantene Siv Jensen, Audun Lysbakken, Erlend Wiborg og Solfrid Lerbrekk om et anstendighetsløft for pensjonister.

Arbeids- og sosialkomiteen ber om en vurdering av følgende forslag:

- «1. Stortinget ber regjeringen snarest fremme de nødvendige forslag for å sikre at landets pensjonister ikke taper kjøpekraft så lenge lønsmottakerne ellers ikke gjør det. Prinsippet legger regulering av trygdeoppgjørene som gjennomsnitt av lønns- og prisvekst til grunn. Ordningen bør få virkning fra 2020.
2. Stortinget ber regjeringen opprette en plan for årlig opptrapping av minste pensjonsnivå opp mot EUs fattigdomsgrense (EU60), hvor første steg i opptrappingsplanen gjennomføres i 2020.
3. Stortinget ber regjeringen innføre forhandlingsrett for pensjonistenes organisasjoner i trygdeoppgjørene ved å legge til grunn at midler mellom beregnet gjennomsnitt av lønns- og prisvekst og lønnsveksten gis til forhandling de årene dette er et positivt beløp. Midlene skal prioriteres til heving av minste pensjonsnivå frem til målet i opptrappingsplanen for minstepensjonistene er nådd. Pensjonistforbundet/SAKO skal stå for forhandlingene på vegne av pensjonistenes organisasjoner.
4. Stortinget ber regjeringen sikre at Stortinget får en egen sak om trygdeoppgjøret og pensjonistenes inntektsforhold (jf. Meld. St. 4 (2020–2021) Regulering av pensjoner i

2020 og pensjonisters inntektsforhold) til behandling i vårsesjonen, og ikke høstsesjonen som i dag.

5. Stortinget ber regjeringen sørge for at Pensjonistforbundet får plass i TBU på vegne av pensjonistenes organisasjoner.

6. Stortinget ber regjeringen etablere kvartalsvise møter mellom pensjonistenes organisasjoner og regjeringen, der både pensjon og øvrige saker av interesse for pensjonistene kan løftes og drøftes.»

Før jeg kommenterer selve representantforslaget, vil jeg minne om begrunnelsen for og hovedmålsettingene med pensjonsreformen. Pensjonsreformen har primært som mål å sikre et bærekraftig pensjonssystem. Bakgrunnen for reformen er en markert aldring av befolkningen som kom til å stille pensjonssystemet og offentlige finanser ovenfor store utfordringer. Da folketrygdens alderspensjon ble etablert i 1967, sto det nær fire yrkesaktive bak hver pensjonist. Dette forholdstallet var i 2007 blitt redusert til 2,6, og forholdet var forventet å bli redusert ytterligere uten endret politikk. Samtidig var det sterk vekst i gjennomsnittlig pensjon. Pensjonsreformen er derfor svært viktig for bærekraften i velferdsordningene, både fordi den vil dempe veksten i pensjonsutgiftene som andel av BNP når levealderen øker, og fordi den gir vesentlig bedre insentiver til å stå lenger i jobb.

Gjennomføringen av pensjonsreformen har blitt omtalt som et «politisk mirakel». Ifølge rådende statsvitenskapelige teorier skulle det nemlig ikke la seg gjøre å gjennomføre åpenbare innstramminger i pensjonssystemet gjennom vanlige demokratiske prosesser. Jeg tror at grunnen til at det lyktes var brede tverrpolitiske kompromisser, som var grundig utredet og godt forankret. Arbeidet med pensjonsreformen har pågått siden 2001 da regjeringen Stoltenberg I nedsatte Pensjonskommisjonen. Veien mot en fullstendig pensjonsreform har vært en komplisert prosess med en lang tverrpolitisk historie. Den har handlet om å balansere hensynene til ulike yrkesgrupper, kjønn og generasjoner, og om å finne gode kompromisser som står seg over tid.

For at vi skal lykkes med intensjon med pensjonsreformen, og sikre et bærekraftig pensjonssystem, er det viktig at vi står ved de vedtakene som har blitt fattet. Det er viktig at hovedprinsippene i pensjonsreformen ligger fast over tid, og at det er bred politisk oppslutning om reformen i Stortinget. Jeg mener at vi bør fortsette det som har vært suksesskriteriet så langt, nemlig å finne gode tverrpolitiske kompromisser, som er grundig utredet og forankret. Nettopp derfor ble det 12. juni i år oppnevnt et offentlig utvalg som har fått i mandat å evaluere pensjonsreformen. Utvalget skal blant annet se på gjennomføringen av regulering av alderspensjon under utbetaling og innretting av minstenivåene i alderspensjonen. Utvalget er sammensatt av representanter utpekt av partiene på Stortinget som enten direkte eller gjennom regjeringsdeltakelse, har stilt seg bak pensjonsreformen, samt fagpersoner med særlig kunnskap om pensjon og offentlig økonomi. Det er etablert et råd der partene i arbeidslivet, Pensjonistforbundet, Funksjonshemmedes Fellesorganisasjon og Finans Norge deltar og som skal følge og komme med innspill til arbeidet. For å sikre at yngre generasjoner er med på å utforme framtidens pensjonssystem deltar representanter fra ungdomspartiene i arbeidet gjennom et ungdomspanel.

Representantforslaget reiser en hel rekke spørsmål og vil ha vidtrekkende konsekvenser blant annet for statens utgifter, sammenhengene i pensjonssystemet, insentiver til å stå i arbeid og fordeling. Merutgiftene som følger av Representantforslaget vil innebære at om lag halvparten av effekten av pensjonsreformen på utgiftene til alderspensjon reverseres og det vil i tillegg kunne svekke insentivene til arbeid betydelig. Det er ikke tilrådelig å vurdere så fundamentale endringer gjennom et Representantforslag. Jeg mener at det ansvarlige er å avvente det beslutningsgrunnlaget vi får gjennom evalueringsutvalget, og deretter ha en grundig behandling på Stortinget.

Jeg viser til at det gjennom budsjettforhandlingene er enighet om at det i forbindelse med trygdeoppgjøret i 2021 tas utgangspunkt i at alderspensjonistene i 2021 får en vekst tilsvarende gjennomsnittet av lønns- og prisvekst dersom lønnstakerne anslås å få positiv realvekst, og ikke taper mer enn lønnstakerne dersom realveksten for lønnstakerne anslås å bli negativ. Dette tilsvarer for 2021 forslaget i Representantforslagets punkt 1. Enigheten gjelder 2021 og omfatter bare alderspensjon fra folketrygden under utbetaling. Øvrige ytelser som i dag reguleres som alderspensjon fra folketrygden, påvirkes ikke og de ordinære reguleringsbestemmelsene for alderspensjon endres ikke. Det er også enighet om å øke minste pensjonsnivå for enslige med 5000 kroner.

Når det gjelder selve Representantforslaget, vil jeg først kommentere forslagene enkeltvis, før jeg gjør en helhetlig vurdering. Jeg viser også til mitt svarbrev til Stortinget 30. november hvor jeg svarer på en rekke spørsmål knyttet til Representantforslaget.

Regulering av løpende pensjoner

Pensjonsforliket fra 2005 fastslo at alderspensjon under utbetaling skulle reguleres med et gjennomsnitt av lønns- og prisveksten. Grunnen til at Stortinget i 2009, etter forslag fra Regjeringen Stoltenberg II i Ot.prp. nr. 37 (2008–2009), sluttet seg til forslagene om at Stortingets vedtak fra 2005 om å regulere pensjoner med et gjennomsnitt av lønns- og prisveksten skulle gjennomføres ved å regulere med lønnsveksten og deretter gjøre et fast fradrag, var at man så at det ville gjøre det enklere å fastsette forholds- og delingstallene slik at uttaksreglene er nøytrale. Det faste fratrukket på 0,75 prosent var satt på bakgrunn av at det over tid ville gi samme resultatet som å regulere løpende pensjoner med gjennomsnittet av lønns- og prisveksten.

Reallønnsveksten de siste årene har vært lavere enn den reallønnsveksten som skal til for at lønnsvekst fratrukket 0,75 prosent tilsvarer gjennomsnittet av lønns- og prisveksten. De første årene etter pensjonsreformen var det motsatt. Da var reallønnsveksten høyere enn det som skal til for at lønnsvekst fratrukket 0,75 prosent tilsvarer gjennomsnittet av lønns- og prisveksten. Hvordan reallønnsutviklingen blir framover er høyst uklar. Er det en ting vi har lært det siste halve året, er at det er vanskelig å spå om framtiden.

Flere etterfølgende år med negativ realutvikling for pensjonistene gjør at det er naturlig å vurdere alternativer til dagens regulering. Her vil regulering med gjennomsnittet av lønns- og prisveksten være et alternativ, men også et justert fast fratrukk kan være et alternativ. Å regulere løpende pensjoner med å gjøre fradrag med en fast faktor har systemfordeler

sammenlignet med å regulere løpende pensjoner med gjennomsnittet av lønns- og prisveksten.

Et sentralt prinsipp i pensjonsreformen er valgfri pensjonsalder på nøytrale vilkår. Nøytrale vilkår betyr at samlet utbetaling av pensjon over livsløpet skal være uavhengig av uttaksalder. Nøytralt uttak sikres gjennom folketrygdens forholdstall og delingstall. Delingstallet er konstruert slik at forventet nåverdi av pensjonsutbetalingene er uavhengig av uttaksalder. At pensjonsbeholdningen reguleres med lønnsveksten, og de løpende pensjonsytelsene med lønnsvekst, deretter fratrukket 0,75 prosent, nøytraliseres av delingstallet. Delingstallene og forholdstallene kan fastsettes uten å måtte gjøre anslag på lønns- eller prisvekst, og en sikrer dermed samsvar mellom opptjent pensjon og pensjonsutbetalinger, uavhengig av hva lønnsutviklingen faktisk måtte bli i årene man mottar alderspensjon.

Folketrygden tilbyr ikke bare valgfri pensjonsalder fra 62 år, man kan også uten gebyrer stanse og ta opp igjen pensjonsutbetalingene på et senere tidspunkt. Videre kan man fritt kombinere alderspensjon med fortsatt arbeidsinntekt. En forutsetning for at denne fleksibiliteten skal fungere er en konsistent regulering av pensjonsbeholdningen og pensjonsytelsene. Man har tatt hensyn til at pensjonsytelsene reguleres 0,75 prosent svakere enn lønnsveksten (og pensjonsbeholdningen) når forholdstallene og delingstallene fastsettes. Det er dermed ingenting å tjene på å flytte pensjonsformuen mellom pensjonsbeholdning og pensjonsutbetaling knyttet til den årlige reguleringen i mai. Dersom pensjoner under utbetaling skal reguleres med et faktisk gjennomsnitt av lønns- og prisveksten, er det uklart hvordan man skal sikre konsistent regulering av pensjonsbeholdningen og pensjonsytelsene. Dersom reguleringen ikke er konsistent, kan den enkelte pensjonist som er yngre enn 75 år i noen år hente ut ikke ubetydelige gevinster ved å stanse eller gjenoppta alderspensjonen rundt 1. mai.

Dersom reguleringen gjennomføres ved et faktisk gjennomsnitt av årlig lønns- og prisvekst, og forholdstallene fortsatt skal fastsettes som i dag, vil uttaksreglene bare være nøytrale hvis reallønnsveksten faktisk blir 1,5 prosent. Dersom uttaksreglene ikke er nøytrale, vil ulike valg av uttaksalder kunne påvirke samlet forventet utbetaling for den enkelte, og også veksten i utgiftene til alderspensjon.

Dagens regler sikrer at det er et fast forhold mellom utviklingen i årlig alderspensjon etter uttak før 67 år og den årlige økningen i minste pensjonsnivå. Man kan derfor med sikkerhet fastslå hvem som har tilstrekkelig høy opptjening til å kunne få en årlig pensjon ved 67 år som minst tilsvarer minste pensjonsnivå. Dersom alderspensjon under utbetaling skal reguleres med et faktisk gjennomsnitt av årlig lønns- og prisvekst, vil man ikke lenger kunne være sikker på hvem som har tilstrekkelig høy opptjening til å ta ut pensjon før 67 år. Man må da enten operere med en sikkerhetsmargin, som vil innebære at færre vil få mulighet til å ta ut alderspensjon tidlig, eller risikere at alderspensjonen fra 67 år blir for lav.

Å gå bort fra et fast fratrekk og over til et system med regulering med gjennomsnittet av lønns- og prisveksten, vil altså ha betydelige systemmessige konsekvenser, som det er krevende å overskue og håndtere på en måte der en unngår utilsiktede konsekvenser. Dersom man endrer på reglene for regulering av løpende pensjoner, er det derfor behov å vurdere annet regelverk, blant annet hvordan delings- og forholdstallene skal fastsettes og

vilkåret for å ta ut alderspensjon før 67 år. En må vurdere hvordan levealdersjustering, nøytrale uttaksregler som gjør det mulig å fritt kombinere alderspensjon med arbeidsinntekt og regler for hvem som skal kunne ta ut alderspensjon før 67 år skal innrettes før man eventuelt beslutter å regulere alderspensjon på en annen måte enn i dag.

Gjennomføringen av regulering av alderspensjon under utbetaling er en sentral del av mandatet til utvalget som skal evaluere pensjonsreformen. Elementene i pensjonsreformen må ses i sammenheng. Oppfølgingen av utvalgets innstilling vil kunne legge til rette for et fortsatt bredt forlik om pensjonsreformens prinsipper, også reglene for regulering av pensjon.

Årlig opptrapping av minste pensjonsnivå

Representantforslaget innebærer en markert øking i minstenivåene. Et vesentlig høyere minstenivå enn i dag vil svekke arbeidslinja og forrykke balansen mellom minstesikringen og standardsikringen i folketrygden, og fordelingen mellom folketrygden og tjenstepensjonene.

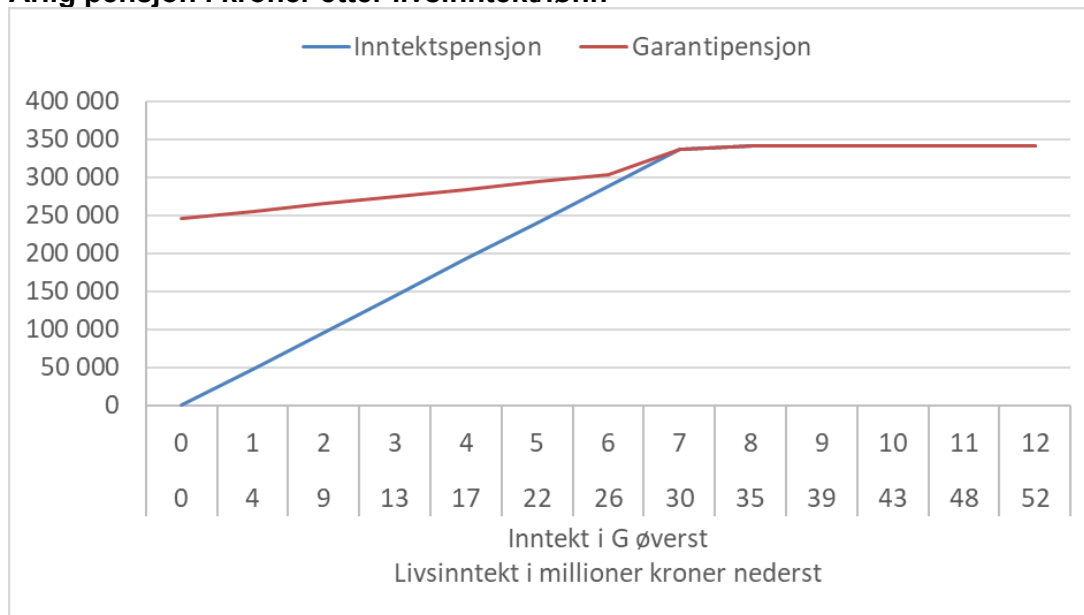
Nivået på minstepensjonen har betydning for arbeidslinja. Jo høyere minstenivå, desto mindre har mange pensjonsmessig igjen for å tjene opp pensjon av arbeidsinntekt. Et vesentlig høyere minstenivå enn i dag vil svekke sammenhengen mellom livslønnsinntekt og pensjon, som er et av de sentrale prinsippene i pensjonsreformen.

Økte minstenivåer vil medføre at færre oppfyller kravet for uttak av alderspensjon før fylte 67 år. Denne effekten vil være større jo større økningen i minstenivåene er. Et vesentlig høyere minstenivå enn i dag vil derfor føre til at klart færre får oppfylt pensjonsreformens prinsipp om en valgfri pensjonsalder fra 62 år. Beregninger fra Arbeids- og velferdsdirektoratet indikerer at en økning av minste pensjonsnivå til EU60 vil føre til at tilnærmet ingen uten rett til AFP vil oppfylle vilkåret for uttak fra 62 år (under 1 prosent født i 1963 eller senere), og svært få fra 63 år (rundt 5–10 prosent av de som er født i 1963 eller senere). Jeg viser for øvrig til mitt svarbrev til Stortinget 30. november hvor detaljene for disse beregningene framgår.

Arbeids- og velferdsdirektoratet har anslått at de årlige merutgiftene i 2050 er om lag 47 milliarder kroner. Dette betyr at innsparingene av pensjonsreformen mer enn halveres (det vises til mitt svarbrev til Stortinget 30. november hvor detaljene for disse beregningene framgår). De direkte merutgiftene knyttet til økte pensjonsutbetalinger representerer kun en del av den økonomiske byrden som påføres fellesskapet.

Minst like problematisk er det at insentivene til arbeid svekkes, noe som igjen vil svekke finansieringsgrunnlaget for velferdsordningene. I figuren under illustreres sammenhengen mellom inntekt og pensjon ved 67 år dersom minstenivået øker til EU60. Blå linje viser opptjent inntektpensjon etter arbeidsinntekt, og rød linje viser samlet pensjon inkludert garantipensjon, der det er tatt hensyn til at garantipensjonen avkortes mot 80 prosent av inntektpensjonen. Figuren illustrerer beregninger for enslige i 1963-kullet.

Årlig pensjon i kroner etter livsinntekt/lønn

Som det går fram av figuren vil det være en svak sammenheng mellom livslønn og pensjon dersom minstenivået øker til EU60. En person som ikke har opptjent noe inntektpensjon vil få et pensjonsnivå på om lag 245 700 kroner. En person som har hatt en inntekt på for eksempel 6 G i 42 år, dvs. en livsinntekt på 26 millioner kroner, vil få en årlig pensjon på om lag 303 000 kroner, altså en differanse på om lag 57 300 kroner. Jeg synes ikke at dette gir en tilstrekkelig sammenheng mellom livslønnsinntekt og pensjon, som er et av de sentrale prinsippene i pensjonsreformen.

Jeg mener at det vil være både uansvarlig og usolidarisk å gå inn for store endringer i minstenivåene i alderspensjon fra folketrygden uten at konsekvensene er grundig utredet. Oppfølgingen av evalueringsutvalgets innstilling vil kunne legge til rette for et fortsatt bredt forlik om pensjonsreformens prinsipper, også minstenivåene.

Forhandlingsrett

Jeg vil advare mot forslaget punkt om at de årlige reguleringene skal fastsettes gjennom forhandlinger. Stortinget vedtok i 2009 at reglene for regulering av pensjon under opptjening og utbetaling skulle lovfestes. Reguleringen av pensjoner bør være en politisk beslutning som ligger fast over tid.

Representantforslagets punkt 3 om forhandlingsrett innebærer at midler mellom beregnet gjennomsnitt av lønns- og prisvekst og lønnsveksten gis til forhandling de årene dette er et positivt beløp. Det betyr i praksis at utgiftene blir som om løpende alderspensjon reguleres med lønnsvekst. At alderspensjonen reguleres lavere enn lønnsveksten er dagens pensjonisters bidrag til et bærekraftig pensjonssystem. Dersom dette bidraget benyttes til å øke minstenivået, vil bidraget i stedet bli en omfordeling mellom ulike grupper av dagens pensjonister. Hvis man skal opprettholde den samlede bærekraften i pensjonsreformen, og fjerner bidraget fra dagens pensjonister, vil bidraget fra framtidens pensjonister måtte øke tilsvarende.

Lovfesting gir trygghet og forutsigbarhet for verdiutviklingen i pensjonene, og for verdiutvikling av pensjon under opptjening. Dersom det åpnes for at verdiutviklingen av pensjoner under utbetaling skal bestemmes i årlige forhandlinger, vil tryggheten som ligger i lovfestingen opphøre. Personer som har tjent opp pensjon gjennom eget arbeid gjennom et langt arbeidsliv, vil ikke lenger kunne stole på at de kan forvente å få utbetalt dette som pensjonister. Deler av verdien av den opptjente pensjonen, som fordels som årlig pensjon over hele perioden som pensjonist, kan benyttes til å finansiere en høyere utvikling i minstepensjon for de som ikke har deltatt i arbeidslivet.

De som i dag en rekke organisasjoner som deltar i drøftingene om de årlige trygdeoppgjørene. Av disse er det bare Pensjonistforbundet/SAKO og SAFO som ønsker forhandlinger. Landsforbundet for offentlige pensjoner, Forsvarets seniorforbund, Seniorsaken, FFO, LO, Unio, YS og Akademikerne har ikke stilt krav om forhandlinger.

Sak om trygdeoppgjøret i vårsesjonen

Midlene som er nødvendig for å gjennomføre trygdeoppgjøret, bevilges fra og med 2016 i det ordinære budsjettet. Regjeringen har derfor sett det naturlig å legge frem trygdeoppgjøret som en egen sak i forbindelse med behandlingen av Prop. 1 S, slik at man får koblingen mellom trygdeoppgjøret og ordinær budsjettbehandling. Stortinget har da mulighet til å bevilge midler til pensjonister utover det som følger av den ordinære reguleringen. Dette er som kjent gjort i flere omganger. Regjeringen har med endret budsjetteringspraksis fra 2016 ikke ønsket å begrense Stortingets involvering i trygdeoppgjøret. Snarere tvert imot var hensikten med omleggingen å få en mer tydelig debatt om pensjonistenes inntektsutvikling ved å knytte diskusjonen mer direkte til behandlingen av statsbudsjettet, hvor også prioriteringer kan følges av bevilgninger gjennom forpliktende vedtak i Stortinget.

Pensjonistforbundet får plass i TBU

Jeg mener at Pensjonistforbundet ikke skal få plass i Det tekniske beregningsutvalget for inntektsoppgjørene (TBU), av flere grunner. TBU skal bidra til en koordinert lønnsdannelse og skape enighet om utgangspunktet for lønnsoppgjørene. Det er hovedorganisasjonene i arbeidslivet som deltar i TBU, de samme som i Kontaktutvalget. Hovedorganisasjonene representerer store medlemsgrupper, kan ta helhetshensyn og har en viktig rolle i koordineringen av lønnsoppgjørene.

Pensjonistforbundet representerer særinteresser i denne sammenhengen og har ingen rolle i lønnsdannelsen. Det er viktig å holde fast på en tydelig avgrensning av TBUs mandat og medlemmer med vekt på lønnsdannelsen for å sikre at utvalget kan utfylle sin funksjon.

I et felles brev til Arbeids- og sosialdepartementet går det klart fram at alle de åtte hovedorganisasjonene mener at dette forslaget bør avvises. I brevet pekes det på at en utvidelse av TBUs mandat og aktører kan bidra til å hemme TBUs oppgaveløsning, frontfagsmodellen og den samlede kollektive hensiktsmessigheten i den økonomiske politikken.

Jeg vil minne om at pensjonistene er indirekte representert i TBU gjennom at arbeidstakerorganisasjonene i TBU har mange medlemmer som er pensjonister. Disse organisasjonene

deltar også i trygdedrøftingene. Pensjonistforbundet har dessuten god mulighet for å gjennomgå lønnsutviklingen gjennom sin deltakelse i trygdedrøftingene og forberedende møter.

Kvartalsvise møter mellom pensjonistenes organisasjoner og regjeringen

Regjeringen er opptatt av bred involvering. Pensjonistenes organisasjoner har allerede mange kontaktpunkter med regjeringen sammenlignet med andre grupper som påvirkes av statsbudsjettet. Pensjonistenes organisasjoner har to årlige møter med arbeids- og sosialministeren, der pensjon og øvrige saker av interesse kan løftes og drøftes, og der andre berørte departementer også deltar. Pensjonistorganisasjonene fremmer sine krav, departementene kommenterer kravene og vurderer dem blant annet i de ordinære budsjettprosessene. I tillegg er det tre møter i forbindelse med de årlige trygdeoppgjørene. Pensjonistforbundet deltar også i rådet til utvalget som skal evaluere pensjonsreformen.

Jeg er ikke prinsipielt avvisende til at møtene mellom pensjonistenes organisasjoner og regjeringen organiseres på en annen måte og med en høyere frekvens enn i dag.

Samlet vurdering

Jeg mener at endringer i pensjonssystemet må skje på bakgrunn av brede politiske kompromisser som kan stå seg over tid, basert på grundige utredninger av virkninger på statsfinanser, arbeidsinsentiver, fordelingseffekter og sammenhenger i velferdssystemet mellom pensjons- og trygdeytelser. Dagens pensjonssystem er basert på brede politiske forlik i 2005, 2007 og lovvedtak i 2009.

Det var før sommeren bred politisk enighet om nedsettelse av et offentlig utvalg som skal evaluere pensjonsreformen, der representanter fra alle politiske partier som gjennom vedtak i Stortinget eller regjeringsdeltagelse har stilt seg bak pensjonsreformen deltar.

Regjeringspartiene og FrP har gjennom budsjettforhandlingene blitt enige om økt alderspensjon fra folketrygden i 2021. Det sikrer at alderspensjonistene i 2021 ikke taper kjøpekraft dersom lønnskakerne har positiv realvekst og det sikrer at alderspensjonistene ikke taper mer enn lønnskakerne dersom realveksten for lønnskakerne er negativ. Enigheten gjelder 2021 og omfatter bare alderspensjon fra folketrygden under utbetaling. Det er også enighet om å øke minste pensjonsnivå med 5 000 kroner for enslige.

En eventuell varig omlegging av reglene for regulering av alderspensjon fra folketrygden og ytterligere justeringer i minstenivåene i folketrygden bør skje basert på den kunnskapen og de tilrådingene som framkommer i utvalgets innstilling.

Jeg mener, både på prinsipielt grunnlag og på grunn av de økonomiske konsekvensene, at Representantforslaget bør avvises. Prinsipielt mener jeg at større endringer i pensjonsregelverket må skje gjennom en grundig prosess som er godt utredet og forankret, ikke gjennom et representantforslag med begrenset mulighet for utredning. Gitt at prioriteringene gjennom statsbudsjettene er forventet å bli tøffe i årene framover, mener jeg det vil være usolidarisk i et generasjonsperspektiv å lempe en så stor regning over på neste generasjon.

Et robust og forutsigbart pensjonssystem er avhengig av at hovedprinsippene i pensjonsreformen ligger fast over tid. Da må både den økonomiske og den sosiale bærekraften i pensjonssystemet ivaretas, samtidig som også eldre arbeidstakere må ha insentiver til å stå i arbeid.

Vi vil ikke lykkes med å oppnå et bærekraftig system dersom vi stadig gjør om på tidligere vedtak så snart innsparingstiltakene begynner å virke. Et økonomisk og sosialt bærekraftig pensjonssystem er den beste garantien for å sikre pensjonene også for framtidens pensjonister. Vi vil ikke lykkes med dette om vi fortsetter å skyve regningen foran oss.

Henrik Asheim